

Iacobowicz: Fiecare luna de incertitudine politica o platim în dobânzi, investitii si decizii amânate

Fiecare luna de incertitudine politica o platim în dobânzi, investitii si decizii amânate, în conditiile în care avem cea mai mare inflatie din Uniunea Europeana, aproximativ 11%, unul dintre cele mai mari deficite, iar datoria publica se apropie de 60%, însa, fara o ajustare, urcam catre 67 sau 68%, a afirmat, joi, presedintele Asociatiei Analistilor Financiar-Bancari din România (AAFBR), Flavius Valentin Jakubowicz.

Acesta a attentionat, la Conferinta Anuala AAFBR 2026, ca modelul care a adus România în aceasta situatie, construit pe consum, finantat prin deficit si alimentat prin importuri, si-a atins limita si trebuie schimbat.

"(...) modelul care a adus România pâna aici - construit pe consum, finantat prin deficit si alimentat prin importuri - si-a atins limita. Nu este o opinie personala si nu este o opinie generala. Este o concluzie care se citește în date. Cu totii ne uitam la date si vedem acest lucru. Întrebarea acestei zile nu cred ca este daca schimbam modelul. Este daca-l schimbam prin decizie sau printr-o criza. Am trecut cu totii prin foarte multe de crize în ultima perioada. Permitted-mi sa va prezint o imagine de ansamblu care spune aproape totul. Astazi, consumul mediu al unui român a ajuns la aproape 94% din media europeana, ceea ce înseamna un progres semnificativ pentru tara noastra, dar ceea ce producem, productivitatea noastra, este de doar 78%. Cu alte cuvinte, am ajuns sa consumam aproape ca în vestul Europei, dar producem ca o economie emergenta, pentru ca, iata, urmeaza sa intram si în aceasta liga. Iar diferenta unde o regasim? În împrumuturi", a explicat Jakubowicz.

În acest context, el a subliniat ca economia României este la limita dintre stagnare si recesiune, inflatia de aproximativ 11%, deficitul foarte mare, precum si datoria publica - singurul criteriu de la Maastricht pe care îl mai îndeplinim, dar si acesta tinde sa fie depasit, daca nu se iau masuri.

"Trei cifre pe care, din punctul meu de vedere, nu le putem ocoli: cresterea economica a fost de doar 0,7% în 2025, iar anul acesta, daca ne uitam, în cel mai bun caz va fi cumva la limita dintre stagnare si recesiune; avem cea mai mare inflatie din Uniunea Europeana, aproximativ 11% - suntem si noi, în sfârșit, campioni la ceva, si unul dintre cele mai mari deficite - 9,3% din PIB în 2024 si cu eforturi foarte mari tindem sa ne ducem catre 6% în acest an, iar datoria publica se apropie de 60%. Practic, ar fi singurul criteriu de la Maastricht pe care România îl mai îndeplinește în acest moment si, fara o ajustare, urcam catre 67 sau 68%, iar ieri am vazut o analiza a Comisiei Europene care avertizeaza ca riscurile privind sustenabilitatea datoriei publice a României sunt ridicate pe termen mediu, iar datoria guvernamentala ar putea creste de la aproximativ 59% în acest an la circa 90% în 2036, în conditiile în care nu suntem un stat foarte bine dezvoltat", a spus presedintele Asociatiei.

Jakubowicz a atras atentia ca si economia Europei încetineste, iar România se împrumuta mai mult si mai scump decât creste, iar ratingul este doar la un pas de zona nerecomandata investitiilor.

"Și sa nu ne amagim ca este doar despre noi. Europa însasi încetineste. Zona euro creste anul acesta cu doar 0,8%. Am putea spune ca tot ce înseamna crestere sub 1% s-ar încadra în marja de eroare. Banca Centrala Europeana a majorat dobânzile în iunie, pentru prima data din 2023, sub presiunea acestui soc energetic. Vântul care a ajutat România în doua decenii - banii ieftini si piete în expansiune - a disparut exact când aveam nevoie mai mare de el. Adevarul din spatele acestor cifre este unul destul de simplu: cresterea economica de 2,5 - 3%/an a ajuns la potentialul ei maxim si nu s-a transformat într-o prosperitate durabila, ci în inflatie si într-un deficit extern. O singura avertizare as vrea sa nuantez în aceasta zi. Ne împrumutam mai mult si mai scump decât crestem, iar ratingul ne tine la un pas de zona nerecomandata investitiilor, cu evaluari asa cum stim chiar în aceasta perioada", a aratat acesta.

În aceasta situație, Flavius Valentin Jakubowicz a prezentat cinci direcții pentru reconfigurarea acestui model economic pe România ar trebui să le urmeze, primul fiind productivitatea.

"Astăzi nu am venit să facem inventarul acestor probleme, cu toții le cunoaștem. Am venit să vorbim despre direcții, pentru că reconfigurarea acestui model are un sens clar: de la consum la productivitate, de la deficit la investiție, de la adaosul mic la valoarea adăugată și am putea spune că are pentru noi, analiștii financiari, cinci direcții de lucru. Întâi aș vrea să menționez productivitatea, nu salariile. Obiectivul nu este o economie ieftină, ci o economie care să fie competitivă. Salariile trebuie să crească împreună cu productivitatea, nu înaintea ei, iar asta înseamnă tehnologie, educație tehnică, formare, nu doar majorări salariale și nominale", a susținut specialistul.

O a doua direcție văzută de analiștii financiari este reindustrializarea, România pierzând în 10 ani mai multă industrie decât orice alt stat din Uniunea Europeană.

"Energia competitivă, reindustrializarea este iarăși foarte importantă. Convergența cu Europa nu se câștigă în statistici așa cum ne place să ne batem noi în România doar cu date foarte bine scrise pe hârtie, ci batalia se câștigă în fabrici și în exporturi. Am pierdut în 10 ani mai multă industrie decât orice alt stat din Uniunea Europeană. Putem opri acest declin, dar numai cu o energie predictibilă și competitivă pentru industrie, nu doar cu facturi care alungă acest lucru", a subliniat Flavius Valentin Jakubowicz.

Acesta a mai pledat pentru investiții în detrimentul consumului, dar și un stat mai suplu și mai eficient.

"A treia direcție: investițiile înaintea consumului. Avem cel mai mare levier din istoria noastră la acest moment: fondurile europene (...) aproape 9 miliarde de euro putem să mai pierdem dacă nu stim să atragem acești bani până la 31 august anul acesta. Iar diferența între o autostradă terminată și una abandonată nu este o diferență de bani, este o diferență de execuție și de creștere durabilă și sustenabilă a țării noastre. A patra direcție: un stat mai suplu și mai eficient. Avem una dintre cele mai scumpe administrații din regiune și una dintre cele mai slabe la nivelul serviciilor publice digitale și în mod special aș menționa și pentru suportul companiilor și afacerilor. Reforma statului nu înseamnă mai puțin stat doar de dragul tăierii, înseamnă în primul rând un stat care funcționează eficient și în sprijinul cetățeanului", a transmis analistul financiar.

Pe locul cinci pe lista de direcții se afla credibilitatea fiscală și predictibilitatea.

"Auzim aceste lucruri în ultimii ani de zile aproape ca un cliseu. Aceasta este condiția fără de care nimic nu poate funcționa din punctul nostru de vedere. Pentru fiecare luna de incertitudine politică plătim în dobânzi, investiții amânate și decizii amânate iar și iar și iar. Consolidarea ar trebui dusă până la un deficit primar. Reformele trebuie să supraviețuiască oricărui ciclu electoral - nu suntem obișnuiți cu acest lucru, iar aderarea la OCDE trebuie să devină ancora care ne ieftinește în sfârșit costul capitalului. Anul 2026 nu cred că este un an oarecare. Cred că este o fereastră cu care nu știu dacă ne vom mai întâlni - termenul PNRR, aderarea la OCDE, evaluările de rating, toate se suprapun în această perioadă. Putem trece prin aceasta pe fereastră, prin proiectare, sau putem să așteptăm să fim împinși prin criză. Avem tot ce ne trebuie, din punctul nostru de vedere: o piață, o forță de muncă talentată, o poziție strategică și fonduri europene istorice. Ne lipsește un singur lucru: decizia colectivă de a folosi împreună și să ne punem resursele la un loc pentru a merge mai departe și a depăși aceste obstacole. Nu ne lipsesc nici soluțiile, ne lipsesc curajul și răbdarea să le ducem până la capăt. Reconfigurarea acestui model economic nu poate fi amânată pentru un context mai bun. De fiecare dată așteptăm o zi mai bună, dar aceasta nu va veni de la sine, tine de noi să o susținem", a precizat Jakubowicz.